

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Костадин Михайлов Бураджиев

**на представените хабилитационни материали от гл. ас. д-р Данка Йорданова
Цветкова за участие в конкурса за ДОЦЕНТ ПО НАРОДНО ПЕЕНЕ
в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство
към Катедра “Музикален фолкоор” при Академия за музикално, танцово и
изобразително изкуство “Асен Диамандиев” - Пловдив**

В конкурса за “Доцент по народно пеене” участва кандидата гл. ас. д-р Данка Йорданова Цветкова, която съобразно представените от нея документи и доказателствени материали, отговаря напълно на изискванията, предвидени в Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника на АМТИИ “Проф. Асен Диамандиев” - Пловдив.

Гл. ас. д-р Данка Йорданова Цветкова завършва СМУ - с. Широка лъка и ВМПИ (сега АМТИИ) със специалност със специалност “Ръководство на народни състави” и “Изпълнител и преподавател по народно пеене”. От 1996г. до 2011г. е хоноруван преподавател по народно пеене в АМТИИ, а от 2011 е щатен “асистент” по народно пеене.

Дълбокото познаване на пазарджишкият певчески маниер на пеене и дава възможност през 2014г. успешно да защити дисертационен труд на тема: *„Пазарджишкият фолклорно-певчески стил и локалните му прояви в някои селища на региона”*, въз основа на който получава званието „доктор” по музикознание и музикално изкуство. Този дисертационен труд има широк теоретично-проложен характер и освен осветляване на пазарджишкия маниер на пеене за първи път се прави сравнителен анализ на видовете “тресене” и особеностите му в различни региони, както

методически насоки за овладяването му, за първи път се представя мъжкото двугласно пеене в Пазарджишко, за първи път се прави сравнение на мъжкия певчески маниер в отделни музикално-диалектни области и т.н.

На базата на дисертационният си труд д-р Цветкова публикува монографията “Фолклорното певческо изкуство в Пазарджишко” (2018) и студията “Локалната проява на пазарджишкият фолклорно-изпълнителски стил в селата Беловица, Любен и Драгомир” (2019).

Гл. ас. д-р Данка Йорданова Цветкова е изявен вокален педагог, преподавател и изпълнител на народни песни с широк репертоарен диапазон и голям професионален опит, натрупан през годините като артист-хорист-солист в Ансамбъл “Пазарджик” - гр. Пазарджик, артист-хорист в щатен народен хор при АМТИИ - Пловдив, дългогодишен солист на Академичен народен хор при АМТИИ, диригент на хора на Ансамбъл “Сливен” - гр. Сливен, вокален педагог и помощник диригент на Академичен народен хор, вокален консултант на хор “Седянка” от гр. Орхус, Дания и на хор “Перуника” от Стокхолм, Швеция, преподавател по народно пеене и педагогическа практика в Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив.

Нейната кандидатура за “Доцент по народно пеене” напълно отговаря на изискванията на ЗНСЗ за професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, като с най-голяма тежест за мен са представените материали свързани с нейната художественотворческа и преподавателска дейност.

Впечатляващи са успехите, които гл. ас. д-р Данка Цветкова има на концертния подиум. Още в годините, като ученик в СМУ “Широка лъка”, тя е неизменен солист в хора на училището. Нейната кариера продължава в състава на Ансамбъл “Пазарджик”, по-късно е в състава на Академичния народен хор и негов солист под диригентството на проф. Василка Спасова. След завършване на ВМПИ (сега АМТИИ) творческият и път е свързан с Ансамбъл “Сливен” като диригент на хора на ансамбъла и негов солист. По това време забелязах нейните професионални качества на вокален педагог и диригент, което ме накара да отправя настоятелна покана да работи заедно с мен в Ансамбъл “Добруджа” - Добрич, чийто гл. художествен ръководител бях тогава.

От 1995 г. Данка Цветкова е в състава на щатния народен хор при АМТИИ като хорист и неизменен изпълнител на соловите партии и солист на Академичния народен

хор с диригент проф. Василка Спасова. **Изключителните и качества на изпълнител и дълбоките и познания за пазарджишкия, шопския, граовския и кюстендилския маниер на пеене я правят търсен изпълнител за соловите партии в редица хорови обработки от тези фолкорни региони на България.**

От 2001 г., вече като диригент на Академичния народен хор, имах още веднъж възможността да се убедя в професионалните качества на Данка Цветкова. През 2003 г. заедно създадохме народен хор към Военен клуб гр. Пловдив, който през 2004 г. стана първенец в системата на МНО, разбира се, с изключителната вокална работа на Цветкова. През есента на 2004 г. ми бе поверено ръководството на Академичния народен хор и за миг не съм се колебал за избора на вокален педагог (разбира се тук не мога да не отразя и дейността на Радка Стефанова, която също е вокален педагог и пом. диригент на хора).

Успехите на хора от 2005 г. до днес в най-голяма степен се дължат на вокалната работа на Данка Цветкова по отношение на звука и стилового изработване на хоровите творби от различни фолклорни региони. Не случайно репетициите на хора са определени като творческа лаборатория за овладяване на различни хорови техники и стилове на пеене.

Вокалната работа с Академичния народен хор дава възможност Данка Цветкова да бъде забелязана и поканена за вокален консултант на хорове от чужбина - хор "Седянка" от Дания и хор "Перуника" от Швеция, с които концертира и като солистка на хорове.

Ежегодно от 2011 г. до днес Данка Цветкова провежда майсторски класове по народно пеене в НУИ "Проф. Веселин Стоянов" - Русе.

Гл. ас. д-р Данка Цветкова има голяма заслуга и за професионалното израстване на народната певица Росица Пейчева като неин вокален педагог при осъществяване на самостоятелния албум "Мечта" на певицата, съдържащ репертоар от различни фолклорни области.

Впечатляваща е концертната и звукозаписна дейност на Данка Цветкова. С различни хорови формации и като солов изпълнител е осъществила концертни турнета в България и редица страни от Европа, Африка и Северна Америка - издаден солов албум във Франкфурт на Майн; записи за БНР и БНТ; изпълнител и солист в албумите

на Академичен народен хор - “Академичен народен хор” (дир. Василка Спасова, GEGA NEW, 2004), “Фолклорни хорови шедьоври” - произведения на Красимир Кюркчийски (дир. Костадин Бураджиев, Stefkos Music, 2007), Live in Concert (дир. Костадин Бураджиев, Sunrise Marinov, 2011), “Магията” (дир. Костадин Бураджиев, Музикален свят, 2015); концерти с хор “Седянка” (2011-2018); концерти с хор “Перуника” (2011-2012); концерти в Торонто, Канада (2011-2013); концерти с джаз-формация в състав - Марио Станчев (пиано), Веселин Койчев (китара), Васил Василев (кавал), Стоян Янкулов - Стунджи и Академичен народен хор (2014, 2018); концерти и участия в различни национални и международни конкурси и много други.

Професионалният опит на Данка Цветкова е оценен и с организираният workshop в Дания (ежегодно от 2008), Швеция (2011, 2012, 2017, 2018), в Йорк Юнивърсити, Торонто, Канада (2012), с участието и като жури на национални и международни фолклорни конкурси.

Гл. ас. д-р Данка Цветкова е активен участник и в редица вътрешно-академични проекти - създаване на учебни пособия, издаване на учебник за студентите от специалност “Хореография”, провеждане на теренно проучване в с. Равногор, с. Яворово и с. Искра с участие на студенти, както и издаване на материалите от проучването, всички проекти свързани с дейността на Академичен народен хор, участие като наставник в проект “Студентски практики” и др.

Големият професионален опит натрупан от концертна дейност и вокална практика успешно прелива в **отлична преподавателска дейност.**

Безспорни са педагогическите успехи на гл. ас. д-р Данка Цветкова. В годините на своята преподавателска дейност от 1996 г. (хоноруван преподавател и от 2011 щатен асистент по народно пеене) тя има значим принос в обучението на студентите от специалностите “Изпълнителско изкуство - фолклор”, “Педагогика на обучението по музика” и “Дирижиране на народни състави”. Всички те са успешно реализирани като вокални педагози в НУФИ “Широка лъка”, НУИ “Добри Христов” - Варна, в различни музикални школи, хорове и др.

Освен традиционните продукции на студентите от нейния вокален клас, Данка Цветкова постоянно провокира своите възпитаници с нетрадиционни изяви. Една от тях е осъщественият фолклорно-музикален театър “Седенкарски лакърдии” с песни и

фолклорни текстове от различните региони на България, както много други инициативи - изпълнения на автентичен репертоар от Шоплука, Пирин и неделински двуглас, демонстрация на отличната педагогическа дейност на гл. ас. д-р Цветкова.

Многобройни са и отличията и наградите, които са получили студентите от класа по народно пеене на гл. ас. д-р Данка Цветкова от национални и международни конкурси.

Постигнатите резултати в работата със студентите и провокирането на вниманието им към овладяване и опазване на фолклорното ни наследство са безспорен педагогически принос. Проблемите възникнали в обучението по народно пеене на студентите и начините за преодоляването им е безспорен педагогически и принос на гл. ас. д-р Данка Цветкова, поставяйки я сред най-изявените вокални педагози в страната.

От представените хабилизационни материали се вижда, че гл. ас. д-р Данка Цветкова е активно работила и по създаването на учебни пособия, които са ценен принос в овладяването на музикално-фолклорните диалекти, както и в теренното проучване на българския фолклор - Сборник солови народни песни със съпровод на пиано “Песен синор няма” (2006), Сборник с автентични народни песни от Пазарджишко (2006), Сборник солови народни песни със съпровод на пиано “Народни песни от Шоплука” (2016), Сборник солови народни песни със съпровод на пиано “Дену са солзи капали, тамо са песни никнали” (2018).

Наред с материалите за педагогическата и художественотворческата си дейност, гл. ас. д-р Данка Цветкова представя и монографичния труд “Мъжкото фолклорно изпълнителство в Сливенско - познато и непознато”.

Мъжкото фолклорно пеене в България е малко изследвано и то точно за начина на звукоизвличане, орнаментиране и т.н. Идеята за такова изследване е много добра, още повече, че с част от изпълнителите са осъществени интервюта, използвани при написването на текста.

В рецензията си към монографията на д-р Данка Цветкова определям, че “това е ценно пособие за всички, които се занимават професионално с български музикален фолклор”, отчитайки че за певците (мъже) от този регион не е направено изследване, с изключение на визирания в дисертационния труд на д-р Данислав Кехайов, Йовчо

Караиванов. Отчитам също така, че монографията “представя галерия от 10 емблематични за региона изпълнители, които са представени с кратки биографични данни, анализ на маниера на пеене и нотирани песенни образци”.

Като първо по рода си изследване за мъжкото народно пеене в Сливенско то има и своите безспорни приноси:

- за първи път се разглеждат спецификите на мъжкото фолклорно изпълнителство в Сливенско и се прави характеристика на фолклорния певчески маниер, за първи път са представени 3 поколения мъже-певци.

Отчитайки приносния характер на създадената от гл. ас. д-р Данка Цветкова научно-методична литература, безспорните и педагогически, художественотворчески и научни постижения, считам, че тя напълно отговаря на условията за заемане на академичната длъжност “Доцент”. Давам положителен вот за кандидатурата на гл. ас. д-р Данка Йорданова Цветкова и предлагам на членовете на уважаемото научно жури да подкрепят избора и за „Доцент по народно пеене”.

01.09.2019 г.

проф. д-р Костадин Бураджиев